

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านจิตลักษณะ ที่มีต่อระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ภาวะสุขภาพ จำนวนบุตร การศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 ลักษณะปัจจัยด้านครอบครัวและด้านจิตลักษณะของผู้สูงอายุ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยด้านครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานภาพทางครอบครัวของผู้สูงอายุ ลักษณะของครอบครัว ขนาดของครอบครัว และ ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวของผู้สูงอายุ ส่วนด้านจิตลักษณะ ได้แก่ ทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ เป็นการวิเคราะห์ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้าน ได้แก่ กิจกรรมด้านนันทนาการ กิจกรรมด้านศาสนา กิจกรรมด้านการศึกษา และกิจกรรมด้านเพื่อชุมชน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 350 คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) หาค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวของผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ภาวะสุขภาพ จำนวนบุตร การศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางประชากร

ลักษณะทางประชากร	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	103	29.4
หญิง	247	70.6
2. อายุ		
60-64 ปี	87	24.9
65-69 ปี	117	33.4
70-74 ปี	87	24.9
75-79 ปี	37	10.6
80 ปีขึ้นไป	22	6.2
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	31	8.9
สมรส	159	45.4
หย่า	15	4.3
หม้าย	145	41.4
4. จำนวนบุตร		
ไม่มีบุตร	44	12.6
1-3 คน	165	47.1
4-6 คน	110	31.4
7-9 คน	29	8.3
10 คน	2	0.6
รวม	305	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	จำนวน/คน	ร้อยละ
5. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	55	15.7
ประถมศึกษา (ป.1-6)	207	59.1
มัธยมศึกษา (ม.1-6)	59	16.9
อนุปริญญา-ปริญญาตรี-สูงกว่าปริญญาตรี	29	8.3
6. รายได้		
ไม่มีรายได้	16	4.6
ต่ำกว่า 3,000 บาท	197	56.3
3,001-10,000 บาท	96	27.4
10,001-20,000 บาทขึ้นไป	41	11.7
7. แหล่งที่มาของรายได้		
การประกอบอาชีพ	69	19.7
ลูก-หลาน	214	61.1
บำเหน็จ-บำนาญ	37	10.6
เงินสงเคราะห์-เบี้ยยังชีพ	30	8.6
8. การประกอบอาชีพในปัจจุบัน		
ไม่ประกอบอาชีพ	252	72.0
ค้าขาย	51	14.6
รับจ้าง	23	6.6
รับราชการ	4	1.1
อาชีพอิสระ	20	5.7
รวม	350	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	จำนวน/คน	ร้อยละ
9. ภาวะสุขภาพ		
ไม่มีภาวะเจ็บป่วย	86	24.6
โรคเบาหวาน	43	12.3
ความดันโลหิตสูง	69	19.7
ไขมันในเส้นเลือด	27	7.7
โรคแทรกซ้อนต่าง ๆ	125	35.7
10. บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย		
อยู่คนเดียว	22	6.3
คู่สมรส	139	39.7
ลูก-หลาน	164	46.9
ญาติ	25	7.1
รวม	350	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะข้อมูลทั่วไปดังนี้

1. เพศ ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน จำแนกเป็นเพศหญิงจำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 ส่วนที่เหลือเป็น เพศชายจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4

2. อายุ ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 65 - 69 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 รองลงมา มีอายุในช่วง 70 - 74 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 มีช่วงอายุ 60 - 64 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 ช่วงอายุ 75 - 79 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 และมีช่วงอายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2

3. สถานภาพการสมรส ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีสถานภาพการสมรส จำแนกเป็น อยู่กับคู่สมรสจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 รองลงมาเป็นหม้าย จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 มีสถานภาพเป็นโสด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และมีสถานภาพหย่า จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3

4. จำนวนบุตร ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีบุตร 1 - 3 คน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 รองลงมา มีบุตร 4 - 6 คน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 ไม่มีบุตรจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 มีบุตรจำนวน 7 - 9 คน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 และมีบุตรจำนวน 10 คน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6

5. ระดับการศึกษา ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ระดับการศึกษาประถมศึกษา (ป.1 - 6) จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 รองลงมา มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา(ม.1 - 6) จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 ถัดมาไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 การศึกษาระดับอนุปริญญา - สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

6. รายได้ ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาทจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมา มีรายได้ 3,001 - 10,000 บาท จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 ถัดมามีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ผู้สูงอายุไม่มีรายได้ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6

7. แหล่งที่มาของรายได้ ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีรายได้จากลูก - หลาน จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมา มีรายได้จากการประกอบอาชีพ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ถัดมามีรายได้จากบำเหน็จ - บำนาญ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 และมีรายได้จากเงินสงเคราะห์ - เบี้ยยังชีพ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

8. การประกอบอาชีพ ผู้สูงอายุตัวอย่าง ส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 ถัดมามีอาชีพค้าขาย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 ถัดมามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 มีอาชีพอิสระ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และรับราชการจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

9. ภาวะสุขภาพ ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีปัญหาสุขภาพที่มีโรคแทรกซ้อน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมา ไม่มีภาวะเจ็บป่วย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 ถัดมาเป็นความดันโลหิตสูงจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 เป็นโรคเบาหวาน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 และมีไขมันในเส้นเลือดจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7

10. บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับลูกหลาน จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 รองลงมาอยู่กับคู่สมรสจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 ถัดมาอยู่กับญาติจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 และอยู่คนเดียว จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4

2. ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุ

2.1 ปัจจัยด้านครอบครัวของผู้สูงอายุ หมายถึง คุณลักษณะของครอบครัวที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยกันในปัจจุบัน ในที่นี้ประกอบด้วย 4 ตัวแปร จำแนกเป็นลักษณะทางกายภาพ 3 ตัวแปร คือ สถานภาพของผู้สูงอายุในครอบครัว ลักษณะของครอบครัว และขนาดของครอบครัว และความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว 1 ตัวแปร คือ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับสมาชิกในครอบครัว ซึ่งจะนำเสนอผลแต่ละด้านต่อไปนี้

2.1.1 ลักษณะทางกายภาพของครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางกายภาพของครอบครัวได้ผลปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุจำแนกตามลักษณะทางกายภาพของครอบครัวที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย

ลักษณะทางประชากร	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. สถานภาพของผู้สูงอายุในครอบครัว		
หัวหน้าครอบครัว	176	50.3
สมาชิกในครอบครัว	138	39.4
ผู้อาศัย	36	10.3
2. ลักษณะของครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	237	67.7
ครอบครัวขยาย	113	32.3
3. ขนาดของครอบครัว		
ขนาดเล็ก (1-3 คน)	129	36.8
ขนาดกลาง (4-5 คน)	107	30.6
ขนาดใหญ่ (มากกว่า 5 คนขึ้นไป)	114	32.6
รวม	350	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำแนกลักษณะทางกายภาพของครอบครัวดังนี้

1. สถานภาพของผู้สูงอายุในครอบครัว ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ในปัจจุบันยังคงมีสถานภาพเป็นหัวหน้าครอบครัวจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 รองลงมาเป็นสมาชิกในครอบครัวของลูกหลาน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 และเป็นผู้อาศัยในครอบครัวคนอื่นจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3
2. ลักษณะของครอบครัว ผู้สูงอายุส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่เป็นครอบครัวเดี่ยว จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7 และเป็นครอบครัวขยายจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 32.33
3. ขนาดของครอบครัว ครอบครัวที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขนาดเล็ก (1-3 คน) จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ (มากกว่า 5 คนขึ้นไป) จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 และเป็นครอบครัวขนาดกลาง (4 - 5 คน) จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6

2.1.2 ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว

ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับสมาชิกในครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยทำการวัดโดยแบบวัดประมาณรวมค่า จำนวน 15 ข้อ โดยแต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก ตั้งแต่ความสัมพันธ์ระดับมากที่สุด จนถึงไม่เคยมีความสัมพันธ์ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 ถึง 75 คะแนน ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงกว่าแสดงว่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับสมาชิกครอบครัวมีมากกว่า ครอบครัวของผู้ที่ได้รับคะแนนน้อยกว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 15 คะแนน จากคะแนนสูงสุด 75 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความสัมพันธ์เท่ากับ 53.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.29 คะแนน ดังข้อมูลในตารางที่ 4.3 ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว

ระดับความสัมพันธ์ในครอบครัว	จำนวน(คน)	ร้อยละ	\bar{x}	S.D
สูง	207	59.1		
ปานกลาง	122	34.9		
ต่ำ	21	6.0		
รวม	350	100.0	53.56	9.29

จากตารางที่ 4.3 พบว่า โดยรวมเมื่อวัดระดับความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวของผู้สูงอายุแล้วปรากฏว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 รองลงมาที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 และมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำจำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 6.0 โดยค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวมีคะแนนอยู่ในระดับ 53.56 จากคะแนนเต็ม 75 คะแนน ซึ่งอยู่ในคะแนนระดับสูง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 9.29 คะแนน

2.2 ปัจจัยด้านจิตลักษณะของผู้สูงอายุ

ปัจจัยด้านจิตลักษณะของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ ทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม กับตัวแปรการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ซึ่งผู้วิจัยทำการวัดด้วยแบบวัดประมาณค่าจำนวน 10 ข้อและ 12 ข้อตามลำดับแต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก

2.2.1 ทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้สูงอายุมีคะแนนทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอยู่ระหว่าง 10 ถึง 52 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.36 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.31 ผู้วิจัยได้นำผล การวัดทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม มาจำแนกกลุ่มตามระดับโดยวิธีอิงกลุ่มตั้งที่อธิบายไว้ในบทที่ 3 ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มระดับตัวแปรตามคะแนนดังนี้

คะแนน 35.1- 50.0 มีทศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูง

คะแนน 25.1- 35.0 มีทศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับปานกลาง

คะแนน 10.0- 25.0 มีทศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่ำหรือมีทศนคติที่ไม่ดี

ผลการจำแนกกลุ่มตามเกณฑ์เหล่านี้ ปรากฏดังข้อมูลในตารางที่ 4.4 ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ทศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ	\bar{x}	S.D
สูง	207	59.2		
ปานกลาง	103	29.4		
ต่ำ	40	11.4		
รวม	350	100.0	35.36	8.31

จากข้อมูลในตารางที่ 4.4 จะเห็นว่า โดยรวมผู้สูงอายุที่ทำการศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ย 35.36 คะแนนและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ระดับ 8.31 คะแนน เมื่อจำแนกกลุ่มตามระดับของทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมพบว่า ผู้สูงอายुर้อยละ 59.2 หรือจำนวน 207 คน จัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูง รองลงมาเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับปานกลางร้อยละ 29.4 ของผู้สูงอายุที่ทำการศึกษา ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 11.4 เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องนี้ในระดับต่ำ

2.2.2 การรับรู้ข่าวสารการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

ระดับการรับรู้ข่าวสารการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ พบว่า มีคะแนนอยู่ระหว่าง 12 ถึง 60 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.86 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.57 คะแนน ผู้วิจัยได้นำผลการวัดการรับรู้ข่าวสารการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม มาจำแนกกลุ่มตามระดับโดยวิธีอิงกลุ่ม ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มระดับตัวแปรตาม คะแนน ดังนี้

- คะแนน 42.1 - 60.0 มีการรับรู้ข่าวสารการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูง
- คะแนน 30.1 - 42.0 มีการรับรู้ข่าวสารการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับปานกลาง
- คะแนน 12.0 - 30.0 มีการรับรู้ข่าวสารการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่ำ

ผลการจำแนกกลุ่มตามเกณฑ์เหล่านี้ ปรากฏดังข้อมูลในตารางที่ 4.5 ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตาม ระดับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ	\bar{x}	S.D
ระดับมาก	62	17.7		
ระดับปานกลาง	193	55.2		
ระดับน้อย	95	27.1		
รวม	350	100.0	34.86	8.57

จากตารางที่ 4.5 พบว่า โดยรวมผู้สูงอายุมีระดับการรับรู้ข่าวสารการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ของการรับรู้ข่าวสารเท่ากับ 34.86 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ระดับ 8.57 คะแนน เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มตามระดับของการรับรู้ข่าวสาร

ที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.2 ของผู้สูงอายุทั้งหมด หรือ จำนวน 193 คน รองลงมาคือ จำนวนของผู้สูงอายุที่มีระดับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมในระดับน้อย มีทั้งสิ้น 95 คนหรือร้อยละ 27.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนผู้สูงอายุที่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมระดับมากมีเพียง ร้อยละ 17.7 เท่านั้น

3. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม 4 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมทางสังคมด้านนันทนาการ กิจกรรมทางสังคมด้านศาสนา กิจกรรมทางสังคมด้านการศึกษา และกิจกรรมทางสังคมเพื่อชุมชน ผู้วิจัยทำการวัดโดยใช้มาตรวัดประมาณค่า จำนวน 36 ข้อ โดยแบ่งแต่ละด้านดังนี้ กิจกรรมทางสังคมด้านนันทนาการจำนวน 10 ข้อ กิจกรรมทางสังคมด้านศาสนาจำนวน 8 ข้อ กิจกรรมทางสังคมด้านการศึกษาจำนวน 10 ข้อ และกิจกรรมทางสังคมด้านกิจกรรมเพื่อชุมชนจำนวน 8 ข้อ แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือกตั้งแต่ การเข้าร่วมกิจกรรม “เป็นประจำ” “บ่อยมาก” “ปานกลาง” “นานๆครั้ง” ถึง “ไม่เคย” เข้าร่วมกิจกรรม

การแปลผลข้อมูลนอกจากจะได้นำเสนอข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในภาพรวมแต่ละด้านแล้ว ผู้วิจัยยังต้องการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง ในระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในแต่ละด้านของผู้สูงอายุว่า มีความแตกต่างกันด้วยหรือไม่ แต่เนื่องจากข้อมูลพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุแต่ละด้านได้มาจากจำนวนข้อคำถามที่แตกต่างกัน ไม่สามารถนำผลมาเปรียบเทียบกันได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแก้ไขปัญหามาโดยการปรับค่าคะแนนแต่ละด้านให้มาอยู่บนฐานเดียวกัน โดยใช้จำนวนข้อคำถามของแต่ละด้าน มาหารค่าคะแนนของผู้สูงอายุแต่ละราย แล้วนำมาจำแนกระดับตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม
1.00 – 2.50	ต่ำ
2.51 – 3.50	ปานกลาง
3.51 – 5.00	สูง

3.1 การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านนันทนาการ

กิจกรรมด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ตนเองในยามว่าง ซึ่งเป็นไปตามความสมัครใจ เต็มใจ พึงพอใจ และมีความสุข เช่น การออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา พักผ่อนไปเที่ยวไปร่วมงานรื่นเริงต่าง ๆ เล่นดนตรี การเล่น ความบันเทิงต่าง ๆ การทำงานอดิเรกที่ชอบ เป็นต้นกิจกรรมนี้ไม่รวมการพนัน ในการประเมินระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านนันทนาการของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน โดยการเก็บข้อมูลใช้คำถามจำนวน 10 ข้อ แล้วนำผลคะแนนมาจำแนกค่าคะแนนออกเป็น 3 กลุ่ม แบ่งเป็น 3 ระดับตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรากฏว่าได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ และค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านนันทนาการ

ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านนันทนาการ	จำนวน	ร้อยละ	ค่า \bar{x}	S.D
สูง	38	10.9		
ปานกลาง	157	44.9		
ต่ำ	155	44.2		
รวม	350	100.0	2.32	0.616

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โดยรวมผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านนันทนาการมีระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 2.32 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.616 เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มตามระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านนันทนาการ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านนันทนาการ ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.9 ของผู้สูงอายุทั้งหมด หรือ จำนวน 157 คน รองลงมาคือ จำนวนของผู้สูงอายุที่มีระดับ การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านนันทนาการในระดับต่ำมีทั้งสิ้น 155 คนหรือ ร้อยละ 44.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านนันทนาการระดับสูงมีเพียง ร้อยละ 10.9 เท่านั้น

3.2 การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านศาสนา

กิจกรรมด้านศาสนา เป็นกิจกรรม เกี่ยวกับประเพณีพิธีกรรมทางศาสนา เช่น การไปวัด การปฏิบัติธรรม การเข้าร่วมงานพิธีกรรมต่างๆทางศาสนาและช่วยเหลืองานที่เกี่ยวกับศาสนาของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คนโดยการเก็บข้อมูลใช้คำถามจำนวน 8 ข้อ แล้วนำผลคะแนนมาจำแนกค่าคะแนนออกเป็น 3 กลุ่มแบ่งเป็น 3 ระดับตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรากฏว่า ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.7

ผลการวิเคราะห์การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ในกิจกรรมด้านศาสนา ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ และค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านศาสนา

ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา	จำนวน	ร้อยละ	ค่า \bar{x}	S.D
สูง	86	24.6		
ปานกลาง	147	42.0		
ต่ำ	117	33.4		
รวม	350	100.0	3.01	0.653

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โดยรวมผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนามีระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 3.01 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.653 เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มตามระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.0 ของผู้สูงอายุทั้งหมด หรือ จำนวน 147 คน รองลงมาคือ จำนวนของผู้สูงอายุที่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านนันทนาการในระดับต่ำมีทั้งสิ้น 117 คน หรือ ร้อยละ 33.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาระดับสูงมีเพียงร้อยละ 24.6 เท่านั้น

3.3 ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านการศึกษา

กิจกรรมทางการศึกษา เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการไปเป็นวิทยากรช่วยสอน หนังสือให้ความรู้ผู้อื่น หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ตนเอง และเข้าอบรมวิชาชีพระยะสั้น ๆ เก็บข้อมูลใช้คำถามจำนวน 10 ข้อแล้วนำผลคะแนนมาจำแนกค่าคะแนนออกเป็น 3 กลุ่มแบ่งเป็น 3 ระดับตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรากฏว่าได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ และค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านการศึกษา

ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	ค่า \bar{x}	S.D
สูง	11	3.1		
ปานกลาง	64	18.3		
ต่ำ	275	78.6		
รวม	350	100.0	1.97	0.587

จากตารางที่ 4.8 พบว่า โดยรวมผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการศึกษามีระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 1.97 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.587 เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มตามระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการศึกษา ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.6 ของผู้สูงอายุทั้งหมด หรือ จำนวน 275 คน รองลงมาคือ จำนวนของผู้สูงอายุที่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการศึกษาในระดับปานกลางมีทั้งสิ้น 64 คน หรือร้อยละ 18.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการศึกษาระดับสูงมีเพียง ร้อยละ 3.1 เท่านั้น

3.4 ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านเพื่อชุมชน

กิจกรรมเพื่อชุมชน เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการที่ให้ความช่วยเหลือชุมชนและท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสหรือสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ ช่วยเหลือ รมรงค์เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น ด้านความสะอาด ด้านการเมือง หรือด้านสุขภาพ เก็บข้อมูลใช้คำถามจำนวน 8 ข้อแล้วนำผลคะแนนมาจำแนกค่าคะแนนออกเป็น 3 กลุ่มได้ผลการวิเคราะห์การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ในกิจกรรมด้านเพื่อชุมชน ปรากฏดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ และค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมด้านเพื่อชุมชน

ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านเพื่อชุมชน	จำนวน	ร้อยละ	ค่า \bar{x}	S.D
สูง	50	14.3		
ปานกลาง	147	42.0		
ต่ำ	153	43.7		
รวม	350	100.0	2.61	0.709

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โดยรวมผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชนมีระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 2.61 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.709 เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มตามระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชน ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.7 ของผู้สูงอายุทั้งหมด หรือ จำนวน 153 คน รองลงมาคือ จำนวนของผู้สูงอายุที่มีระดับปานกลาง เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชนมีทั้งสิ้น 147 คน หรือร้อยละ 42.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชนระดับสูงมีเพียง ร้อยละ 14.3 เท่านั้น

3.5 การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในภาพรวม

3.5.1 ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในภาพรวมของผู้สูงอายุ

ในที่นี้หมายถึง การรวมคะแนนระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนันทนาการ ศาสนา การศึกษาและด้านชุมชนเข้าด้วยกัน แล้วนำมาจำแนกเป็น 3 กลุ่มเหมือนแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยรวมของผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังข้อมูลในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ และค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยรวมของผู้สูงอายุ

ระดับกิจกรรมทางสังคมโดยรวม	จำนวน	ร้อยละ	ค่า \bar{x}	S.D
สูง	124	35.4		
ปานกลาง	99	28.3		
ต่ำ	127	36.3		
รวม	350	100.0	2.59	0.585

จากตารางที่ 4.10 โดยรวมผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยรวมมีระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 2.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.585 เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มตามระดับของการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อชุมชน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยรวมในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.3 ของผู้สูงอายุทั้งหมด หรือ จำนวน 127 คน รองลงมาคือ จำนวนของผู้สูงอายุที่มีระดับสูงเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยรวมมีทั้งสิ้น 124 คน หรือร้อยละ 35.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยรวมระดับปานกลางมีเพียง ร้อยละ 28.3 เท่านั้น

3.5.2 การเปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมแต่ละด้าน

เพื่อให้เห็นภาพการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัย จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุทั้ง 4 ด้าน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วย สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(Analysis of Variance : One- way ANOVA) ประกอบกับการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังข้อมูลในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคู่ที่แตกต่างระดับพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมทั้ง 4 ด้าน

กิจกรรมทางสังคม	ค่า \bar{x}	S.D	คู่ที่แตกต่าง
ด้านนันทนาการ	2.32	0.616	1 < 2
ด้านศาสนา	3.01	0.816	2 > 3
ด้านการศึกษา	1.97	0.587	3 < 4
เพื่อชุมชน	2.75	0.749	4 > 1
รวม	2.59	0.585	

$$F = 147.074$$

$$\text{Sig} = 0.000$$

จากข้อมูลในตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบความแปรปรวน พบว่า ค่าเฉลี่ยของการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม 4 ด้านของผู้สูงอายุ มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ค่า Sig = 0.000) เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า

2.1) ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในด้านศาสนา ($\bar{x} = 3.01$, S.D = 0.816) สูงกว่าด้านนันทนาการ ($\bar{x} = 2.32$, S.D = 0.616) และด้านการศึกษา ($\bar{x} = 1.97$, S.D = 0.587) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2) ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในด้านเพื่อชุมชน ($\bar{x} = 2.75$, S.D = 0.749) สูงกว่าด้านนันทนาการ ($\bar{x} = 2.32$, S.D = 0.616) และด้านการศึกษา ($\bar{x} = 1.97$, S.D = 0.587) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3) ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในด้านนันทนาการ ($\bar{x} = 2.32$, S.D = 0.616) สูงกว่าด้านการศึกษา ($\bar{x} = 1.97$, S.D = 0.587) และด้านศาสนา ($\bar{x} = 3.01$, S.D = 0.816) กับด้านเพื่อชุมชน ($\bar{x} = 2.75$, S.D = 0.749) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

สามารถสรุปผลการทดสอบความแตกต่างระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ที่ทำการศึกษาวว่า ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา และด้านเพื่อชุมชนมากกว่า ด้านนันทนาการ กับด้านการศึกษา

4. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ 15 ข้อ จึงได้ดำเนินการทดสอบโดยใช้สถิติที่เหมาะสมกับลักษณะของสมมติฐานแต่ละข้อ กล่าวคือ

4.1 สมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ที่ตัวแปรอิสระมีมาตรวัดอยู่ในนามบัญญัติ (Nominal scale) ส่วนตัวแปรตาม(การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม) มีมาตรวัดอยู่ในระดับอันดับ (Interval scale) ได้แก่ สมมติฐานในข้อ 1 และข้อ 3 - 5 และข้อที่ 7 - 12

ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square)

4.2 สมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามที่มีมาตรวัดอยู่ในระดับอันดับ (Interval scale) ได้แก่ สมมติฐาน ข้อที่ 2 , 6, และข้อที่ 13 - 15 ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation)(อ้างในเทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์ 2548 : 250 - 292)

การแปลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) การเพื่อบอกให้ทราบถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง จะใช้เกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

ค่า r_{xy}	ระดับความสัมพันธ์
0.95 – 1.00	สูงมาก
0.85 – 0.94	สูง
0.60 – 0.79	พอสมควร
0.40 – 0.59	ต่ำ
0.20 - 0.39	น่าสงสัย
0.00 – 0.19	ไม่มีความสัมพันธ์

สมมติฐานข้อที่ 1 เพศของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยใช้ การทดสอบค่า Chi-Square ผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

เพศ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ชาย	51(49.51)	36(34.95)	16(15.54)	103(100.0)
หญิง	101(40.89)	95(38.46)	51(20.65)	247(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 0.731 Sig = 0.034

จากตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เพศชายจะมีร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม อยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 49.51 และเพศหญิงมีร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูงร้อยละ 40.89 ในทางตรงกันข้าม กรณีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ พบว่าเพศหญิงจะมีร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับต่ำถึงร้อยละ 20.65 สูงกว่าเพศชาย ซึ่งมีเพียงร้อยละ 15.54 เท่านั้น

สมมติฐานข้อที่ 2 อายุของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

แม้ว่าคนกลุ่มตัวอย่างนี้จะเป็นผู้สูงอายุทุกคน ซึ่งแต่ละคนมีอายุที่แตกต่างกัน ตั้งแต่อายุเริ่มต้นที่ 60 ปี ไปจนถึงมากกว่าอายุ 80 ปีขึ้นไป ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุกับระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม โดยใช้สถิติการทดสอบ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุกับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

อายุ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
60-64 ปี	42(48.28)	35(40.23)	10(11.49)	87(100.0)
65-69 ปี	52(44.44)	48(41.03)	17(14.53)	117(100.0)
70-74 ปี	38(43.68)	30(34.48)	19(21.84)	87(100.0)
75-79 ปี	13(35.14)	11(29.72)	13(35.14)	37(100.0)
80 ปีขึ้นไป	7(31.82)	7(31.82)	8(36.36)	22(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

$r = 1.00$ $Sig = 0.054$

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า หากพิจารณาจากค่าร้อยละของผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอยู่ในระดับสูง จะเห็นว่า เมื่ออายุมากขึ้นร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะลดลงตามลำดับถึงร้อยละ 48.28 ในขณะที่ร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมระดับต่ำ จะเพิ่มขึ้น คือ จากร้อยละ 11.49 เป็นร้อยละ 36.36 แต่อย่างไรก็ตามการทดสอบค่า r พบว่า ค่าตัวแปรอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กันและกัน กล่าวได้ว่า โดยรวมอายุไม่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

**สมมติฐานที่ 3 สถานภาพการสมรสของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการ
เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม**

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพการสมรสของผู้สูงอายุ กับระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม จำแนกเป็นสถานภาพโสด อยู่กับคู่สมรส หย่า และหม้าย ได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และ ต่ำ โดยใช้สถิติการทดสอบค่า Chi-Square ผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรสกับ
ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

สถานภาพการสมรส	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
โสด	18(58.06)	12(38.71)	1(3.26)	31 (100.0)
คู่	69(43.40)	63(39.62)	27(16.98)	159(100.0)
หย่า	5(33.33)	4(26.67)	6(40.00)	15(100.0)
หม้าย	60(41.38)	52(35.86)	33(22.76)	145(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 11.689

Sig = 0.069

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สถานภาพสมรสของ
ผู้สูงอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ พุทธิกอย่างก็คือ ไม่ว่าจะ
ผู้สูงอายุจะมีสถานภาพสมรสแบบใด (โสด คู่ หย่า หรือหม้าย) ก็ไม่มีผลต่อระดับการเข้าร่วม
กิจกรรมทางสังคม ของผู้สูงอายุ

**สมมติฐานข้อที่ 4 บุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรม
ทางสังคมของผู้สูงอายุ**

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย กับระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ซึ่งบุคคลที่อยู่ในครอบครัวของผู้สูงอายุให้การดูแลเอาใจใส่ ความห่วงใยซึ่งกันและกัน และการยกย่องจากบุคคลในครอบครัว อาจช่วยสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้ จำแนกบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็น อยู่คนเดียว อยู่กับคู่สมรส อยู่กับลูกหลาน และอยู่กับญาติ และได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยใช้สถิติการทดสอบค่า Chi-Square ผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

บุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
อยู่คนเดียว	11(50.00)	8(36.36)	3(13.64)	22(100.0)
กับคู่สมรส	57(41.00)	59(42.45)	23(16.55)	139(100.0)
ลูก - หลาน	69(42.07)	57(34.76)	38(23.17)	164(100.0)
คนอื่น	15(60.00)	7(28.00)	3(12.00)	25(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 9.499 Sig = 0.302

จากตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยไม่มีความสัมพันธ์ กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ พิจารณาเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมสูง ผู้สูงอายุอยู่คนเดียวการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมสูงร้อยละ 50.00 ของผู้ที่อยู่คนเดียว ผู้สูงอายุที่อยู่กับคู่สมรส และลูกหลาน มีอัตราการเข้าร่วมกิจกรรมสูงร้อยละ 41.00 และ 42.07 ตามลำดับ แต่ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่กับคนอื่นที่ไม่ใช่ญาติ พี่น้องกลับมีอัตราการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูง ร้อยละ 60.00

สมมติฐานที่ 5 ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะสุขภาพด้านโรคประจำตัวกับระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม จำแนกเป็น ภาวะไม่มีโรค โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไขมันในเส้นเลือด และโรคแทรกซ้อน(มีโรคอื่นๆ ร่วมกับโรคข้างต้นทั้ง 3 โรค) ได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยใช้สถิติการทดสอบค่า Chi-Square ผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาวะสุขภาพด้านโรคประจำตัวกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ภาวะไม่มีโรค	30(34.88)	39(45.35)	17(19.77)	86(100.0)
โรคเบาหวาน	13(30.23)	16(37.21)	14(32.56)	43(100.0)
ความดันโลหิตสูง	31(44.93)	24(34.78)	14(20.29)	69(100.0)
ไขมันในเส้นเลือด	17(62.96)	8(29.63)	2(7.41)	27(100.0)
โรคแทรกซ้อน	61 (48.80)	44(35.20)	20(16.00)	125(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 16.356

Sig = 0.090

จากตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

สมมติฐานที่ 6 จำนวนบุตรของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรของผู้สูงอายุ กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ โดยใช้การทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's Correlation) เนื่องจากตัวแปรทั้งสอง มีระดับการวัดเป็นแบบช่วง หรือสูงกว่า และได้นำเสนอตารางแจกแจงความถี่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสอง โดยจำแนกจำนวนบุตรเป็น 5 กลุ่ม และการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ ดังข้อมูลในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนบุตรของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

จำนวนบุตรของผู้สูงอายุ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ไม่มีบุตร	21(47.73)	18(40.91)	5(11.36)	44(100.0)
1- 3 คน	82(49.70)	61(36.97)	22(13.33)	165(100.0)
4 - 6 คน	38(34.55)	41(37.27)	31(28.18)	110(100.0)
7 - 9 คน	11(37.93)	10(34.48)	8(27.59)	29(100.0)
10 คน	0	1(50.00)	1(50.00)	2(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

$r = 0.254$

Sig = 0.290

จากตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า จำนวนบุตรของผู้สูงอายุไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม การมีบุตรจำนวนมาก หรือน้อยไม่มีผลกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

สมมติฐานที่ 7 การศึกษาของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม จำแนกเป็น ไม่มีเรียน ประถมศึกษา(ป.1 – 6) มัธยมศึกษา (ม.1 – 6) และอนุปริญญาขึ้นไป ได้แบ่งระดับ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยใช้สถิติการทดสอบค่า Chi-Square ผลทดสอบปรากฏผลดังตารางที่ 4.18 ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษากับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

การศึกษาของผู้สูงอายุ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ไม่ได้เรียน	11(20.00)	21(38.18)	23(41.82)	55(100.0)
ประถมศึกษา(ป.1 – 6)	84(40.58)	87(42.03)	36(17.39)	207(100.0)
มัธยมศึกษา (ม.1 – 6)	36(61.02)	17(28.81)	6(10.17)	59(100.0)
อนุปริญญาขึ้นไป	21(72.41)	6(20.69)	2(6.90)	29(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 48.018

Sig = 0.000

จากตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ถ้าพิจารณาจากการแจกแจงความถี่จะเห็นว่า ในกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือจะมีอัตราร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูงเพียงร้อยละ 20.00 แต่มีจำนวนร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่ำ ถึงร้อยละ 41.82 ส่วนในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นอัตราร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูง และระดับต่ำก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ในกลุ่มผู้สูงอายุที่จบชั้นประถมศึกษา มีจำนวนของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูงร้อยละ 40.58 ของผู้สูงอายุในกลุ่มนี้ทั้งหมด และเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่ำร้อยละ 17.39 ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุที่จบระดับมัศึกษามีจำนวนผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูงร้อยละ 61.02 และในระดับต่ำเพียงร้อยละ 10.17 และในกลุ่มผู้สูงอายุที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญาขึ้นไปก็กระจายตัวในทำนองเดียวกัน

สมมติฐานที่ 8 การประกอบอาชีพของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการประกอบอาชีพในปัจจุบันของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม จำแนกเป็นไม่มีอาชีพ ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ และอาชีพอิสระ ได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยใช้สถิติการทดสอบค่า Chi-Square ผลทดสอบปรากฏผลดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

อาชีพของผู้สูงอายุ ในปัจจุบัน	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	ระดับสูง	ระดับปานกลาง	ระดับต่ำ	
ไม่มีอาชีพ	120(47.62)	94(37.30)	38(15.08)	252(100.0)
ค้าขาย	12(23.53)	20(39.22)	19(37.25)	51(100.0)
รับจ้าง	11(47.83)	9(39.13)	3(13.04)	23(100.0)
รับราชการ	4(100.00)	0	0	4(100.0)
อาชีพอิสระ	5(25.00)	8(40.00)	7(35.00)	20(100)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 29.216

Sig = 0.001

จากตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การประกอบอาชีพในปัจจุบันของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพเสริมจำนวน 252 คน เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 47.62 ผู้สูงอายุที่ยังทำงาน รับราชการ (เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างบางท่านรับราชการในสำนักพระราชวังซึ่งยังรับราชการอยู่ภายหลังจากครบอายุ 60 ปี จะได้รับการต่ออายุการทำงานเป็นรายปีแล้วแต่กรณี) การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 100.00

**สมมติฐานที่ 9 รายได้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรม
ทางสังคมของผู้สูงอายุ**

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม โดยรายได้วัดเป็นตัวแปรระดับนามบัญญัติจำแนกเป็น ไม่มีรายได้, รายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท รายได้ 3,001 – 5,000 บาท รายได้ 5,001 - 10,000 บาท รายได้ 10,001 - 20,000 บาท และรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป ได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยใช้สถิติการทดสอบค่า Chi-Square ผลทดสอบปรากฏผล ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ระดับรายได้ของผู้สูงอายุ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ไม่มีรายได้	11(68.75)	5 (31.25)	0	16(100.0)
ต่ำกว่า 3,000 บาท	70(35.53)	82(41.62)	45(22.85)	197(100.0)
3,001 – 5,000 บาท	29(42.03)	26(37.68)	14(20.29)	69(100.0)
5,001 - 10,000 บาท	12(44.45)	9(33.33)	6(22.22)	27(100.0)
10,001 - 20,000 บาท	21(72.41)	6(20.69)	2(6.90)	29(100.0)
20,001 บาทขึ้นไป	9(75.00)	3(25.00)	0	12(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 35.345

Sig = 0.001

จากตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า รายได้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 16 คน เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 35.53 ผู้สูงอายุที่มีรายได้ 3,000 – 5,000 บาท เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 42.03 เมื่อผู้สูงอายุอยู่ในกลุ่มรายได้มากขึ้น จำนวนร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูงก็จะมากขึ้นตามลำดับ ผู้สูงอายุที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 75

สมมติฐานที่ 10 ทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับ
การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) และทำตารางแจกแจงความถี่ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่างๆ จำแนกตามระดับทศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ผลทดสอบปรากฏดัง ตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ระดับมาก (คะแนน 36 - 50)	97(72.39)	34(25.37)	3(2.24)	134(100.0)
ระดับปานกลาง (คะแนน 26 - 35)	45(46.88)	35(36.46)	16(16.67)	96(100.0)
ระดับน้อย (คะแนน 10 - 25)	10(8.33)	62(51.67)	48(40.00)	120(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

$$r = 0.584 \quad \text{Sig} = 0.000$$

จากตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุมีสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุมีทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับมาก จำนวน 134 คนเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 72.39 รองลงมาผู้สูงอายุมีทศนคติอยู่ในระดับปานกลาง เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 46.88 ผู้สูงอายุมีทศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอยู่ในระดับมาก และเข้าร่วมกิจกรรมระดับสูงถึงร้อยละ 72.39 ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีทศนคติเชิงบวกตามการศึกษา

**สมมติฐานที่ 11 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับ
การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ**

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม และระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) และทำตารางแจกแจงความถี่ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่างๆ จำแนกตามระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ผลปรากฏดังข้อมูลใน ตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ กิจกรรมทางสังคม	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ระดับมาก (คะแนน 43 – 60)	89(76.72)	24(20.69)	3(2.59)	116(100.0)
ระดับปานกลาง (คะแนน 31 – 42)	41(35.65)	54(46.96)	20(17.39)	115(100.0)
ระดับน้อย (คะแนน 12 – 30)	22(18.49)	53(44.54)	44(36.97)	119(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

$$r = 0.529$$

$$\text{Sig} = 0.000$$

จากตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมในระดับน้อย จำนวน 119 คน เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 18.49 แต่ผู้สูงอายุได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมในระดับมาก และเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 76.72

สมมติฐานที่ 12 สถานภาพทางครอบครัวของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางครอบครัวของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม โดยสถานภาพทางครอบครัวของผู้สูงอายุจำแนกเป็น หัวหน้าครอบครัว สมาชิกในครอบครัว และผู้อาศัย ได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยใช้สถิติการทดสอบค่า Chi-Square ผลปรากฏดังข้อมูล ในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกสถานภาพทางครอบครัวของผู้สูงอายุกับระดับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

สถานภาพทางครอบครัว ของผู้สูงอายุ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
หัวหน้าครอบครัว	81(46.02)	65(36.93)	30(17.05)	176(100.0)
สมาชิกในครอบครัว	54(39.13)	52(37.68)	32(23.19)	138(100.0)
ผู้อาศัย	17(47.22)	14(38.89)	5(13.89)	36(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 5.585

Sig = 0.694

จากตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สถานภาพของครอบครัวของผู้สูงอายุไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

สมมติฐานข้อที่ 13 ลักษณะของครอบครัวของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับ

การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของครอบครัวของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ โดยลักษณะครอบครัวของผู้สูงอายุ จำแนกเป็น ครอบครัวเดี่ยวกับครอบครัวขยาย และได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยใช้สถิติการทดสอบค่า Chi-Square ผลปรากฏดังข้อมูลในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกลักษณะของครอบครัว
ของผู้สูงอายุ กับระดับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ลักษณะของครอบครัวของ ผู้สูงอายุ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ครอบครัวเดี่ยว	120(50.63)	81(34.18)	36(15.19)	237(100.0)
ครอบครัวขยาย	32(28.32)	50(44.25)	31(27.43)	113(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 18.809

Sig = 0.004

จากตารางที่ 4.24 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัวที่มีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวจำนวน 237 คน เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 50.63 และผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับครอบครัวที่มีลักษณะ เป็นครอบครัวขยายจำนวน 113 คน เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 28.32

สมมติฐานที่ 14 ขนาดครอบครัวของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วม

กิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ โดยขนาดของครอบครัวของผู้สูงอายุจำแนกเป็น ครอบครัวขนาดเล็ก(1 – 3 คน) ขนาดกลาง(4 – 5 คน) และขนาดใหญ่(5 คนขึ้นไป) ได้แบ่งระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยใช้การทดสอบค่า Chi-Square ผลทดสอบปรากฏผลดัง ตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกขนาดของครอบครัวของผู้สูงอายุ และระดับกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ขนาดครอบครัว	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ขนาดเล็ก (1 – 3 คน)	62(48.06)	47(36.44)	20(15.50)	129(100.0)
ขนาดกลาง(4 – 5 คน)	49(45.79)	40(37.39)	18(16.82)	107(100.0)
ขนาดใหญ่(5 คนขึ้นไป)	41(35.96)	44(38.60)	29(25.44)	114(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

Chi-Square = 8.656 Sig = 0.372

จากตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ขนาดของครอบครัวของผู้สูงอายุไม่สัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

**สมมติฐานที่ 15 ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับ
การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ**

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) และทำตารางแจกแจงความถี่ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับต่างๆ จำแนกตามระดับความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ผลทดสอบปรากฏดัง ตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกความสัมพันธ์ของบุคคล
ในครอบครัวของผู้สูงอายุกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ของผู้สูงอายุ	ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ระดับสูง (คะแนน 52.6 – 75.0)	69(56.56)	31(25.41)	22(18.03)	122(100.0)
ระดับปานกลาง (คะแนน 37.6 – 52.5)	46(39.32)	43(36.75)	28(23.93)	117(100.0)
ระดับต่ำ (คะแนน 15.0 – 37.5)	37(33.33)	57(51.35)	17(15.32)	111(100.0)
รวม	152(43.43)	131(37.43)	67(19.14)	350(100.0)

$$r = 0.278 \quad \text{Sig} = 0.000$$

จากตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) เพียง 0.278 สามารถอธิบายเพิ่มได้อีกว่า เมื่อระดับของความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับบุคคลในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ผู้สูงอายุก็นจะมีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเพิ่มขึ้น

สรุป ผลการทดสอบสมมติฐานการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร การทดสอบสมมติฐาน ตารางที่ 4.27 ดังนี้

ตารางที่ 4.27 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบสมมติฐาน การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ
ปัจจัยส่วนบุคคล	ความสัมพันธ์
เพศ	มีความสัมพันธ์
อายุ	ไม่มีความสัมพันธ์
สถานภาพการสมรส	ไม่มีความสัมพันธ์
บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย	ไม่มีความสัมพันธ์
ภาวะสุขภาพ	ไม่มีความสัมพันธ์
จำนวนบุตร	มีความสัมพันธ์
การศึกษา	มีความสัมพันธ์
การประกอบอาชีพ	มีความสัมพันธ์
รายได้	มีความสัมพันธ์
ปัจจัยด้านจิตลักษณะ	ความสัมพันธ์
ทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม	มีความสัมพันธ์
การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม	มีความสัมพันธ์
ปัจจัยด้านครอบครัว	ความสัมพันธ์
สถานภาพของผู้สูงอายุในครอบครัว	ไม่มีความสัมพันธ์
ลักษณะของครอบครัว	มีความสัมพันธ์
ขนาดของครอบครัว	ไม่มีความสัมพันธ์
ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว	มีความสัมพันธ์